

Istuntoasiakirja

14.12.2011

B7-0727/2011 }
B7-0728/2011 }
B7-0729/2011 }
B7-0730/2011 } RC1

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan mukaisesti

joka korvaa seuraavat poliittisten ryhmien jättämät päätöslauselmaesitykset:

PPE (B7-0727/2011)
S&D (B7-0728/2011)
Verts/ALE (B7-0729/2011)
ALDE (B7-0730/2011)

työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta Euroopan unionissa

Traian Ungureanu, Csaba Öry, Elena Băsescu, Iliana Ivanova, Marian-Jean Marinescu

PPE-ryhmän puolesta

Rovana Plumb, Stephen Hughes, Hannes Swoboda, Kinga Göncz, Vilija Blinkevičiūtė, Ioan Enciu, Iliana Malinova Iotova, Ivailo Kalfin, Cătălin Sorin Ivan, George Sabin Cutaș, Daciana Octavia Sârbu, Victor Boștinaru, Silvia-Adriana Țicău

S&D-ryhmän puolesta

Marian Harkin, Renate Weber, Filiz Hakaeva Hyusmenova

ALDE-ryhmän puolesta

Marije Cornelissen

Verts/ALE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta Euroopan unionissa

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnön (A7-0258/2011),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 21, 45 ja 47 artiklan ja perusoikeuskirjan 15, 21, 29, 34 ja 45 artiklan,
 - ottaa huomioon SEUT-sopimuksen 151 artiklan,
 - ottaa huomioon työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68¹,
 - ottaa huomioon 6. joulukuuta 2007 annetun komission tiedonannon "Liikkuvuuden avulla uusia ja parempia työpaikkoja: Eurooppalainen ammatillisen liikkuvuuden toimintasuunnitelma (2007–2010)" (KOM(2007)0773),
 - ottaa huomioon 18. marraskuuta 2008 annetun komission tiedonannon työntekijöiden vapaan liikkuvuuden vaikutuksista ja EU:n laajentumisesta (KOM(2008)0765),
 - ottaa huomioon 13. heinäkuuta 2010 annetun komission tiedonannon "Työntekijöiden vapaan liikkuvuuden vahvistaminen: oikeudet ja tärkeimmät kehitysaskalet" (KOM(2010)0373),
 - ottaa huomioon 5. huhtikuuta 2006 antamansa päätöslauselman työntekijöiden vapaata liikkumista Euroopan unionin työmarkkinoilla rajoittavasta siirtymäkauden järjestelystä²,
 - ottaa huomioon komission kertomuksen neuvostolle bulgariaalaisten ja romanialaisten työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevien siirtymäjärjestelyjen toimivuudesta (KOM(2011)0729 lopullinen),
 - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon liikkuvuutta EU:n sisäisillä työmarkkinoilla haittaavien jäljellä olevien esteiden tunnistamisesta,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan,
- A. toteaa, että oikeus asua ja työskennellä toisessa unionin jäsenvaltiossa on yksi EU:n perusvapauksista, jolla taataan yhdenvertainen kohtelu ja suojelu kansalaisuuteen perustuvalta syrjinnältä, sekä perussopimuksissa tunnustettu unionin kansalaisuuden keskeinen osa; huomauttaa kuitenkin, että kahden jäsenvaltion kansalaiset kohtaavat yhä esteitä, jotka rajoittavat heidän oikeuttaan ottaa vastaan työpaikka toisen jäsenvaltion alueella;

¹ EYVL, Suomenkielinen erityispainos, Alue 5 Nide 1, s. 33.

² EUVL C 293 E, 2.12.2006, s. 230.

- B. toteaa, että 11. marraskuuta 2011 annetun komission tiedonannon mukaan liikkuvia työntekijöitä vastaanottaneiden jäsenvaltioiden taloudet ovat hyötäneet romanialaisista ja bulgarialaisista liikkuvista työntekijöistä;
- C. toteaa, että ne jäsenvaltiot, jotka eivät ole soveltaneet vuosina 2004 ja 2007 liittyneistä jäsenvaltioista tulevien työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevia siirtymäkauden toimenpiteitä, eivät ole ilmoittaneet kielteisistä vaikutuksista; ottaa huomioon, että eräät jäsenvaltiot ovat päättäneet jatkaa Romanian ja Bulgarian kansalaisiin kohdistuvien rajoitusten soveltamista työmarkkinoillaan pikemminkin poliittisten paineiden takia kuin perusteltuna toimenpiteenä taloudellisten ja työmarkkinoihin liittyvien mahdollisten kielteisten vaikutusten välttämiseksi;
- D. toteaa, että tuoreiden tilastojen mukaan toisen jäsenvaltion alueella oleskelevat romanialaiset ja bulgarialaiset liikkuvat työntekijät muodostivat vuoden 2010 lopussa 0,6 prosenttia EU:n koko väestöstä;
- E. toteaa, että romanialaiset ja bulgarialaiset työntekijät ovat vaikuttaneet myönteisesti vastaanottajamaiden työmarkkinoihin, sillä he ovat asettuneet sellaisille toimi- ja ammattialoille, joilla on vallinnut työvoimapula;
- F. ottaa huomioon, että komission viimeisimmän tiedonannon mukaan romanialaiset ja bulgarialaiset liikkuvat työntekijät ovat vastaanottajamaan kansalaisia todennäköisemmin taloudellisesti tuottavassa elämänvaiheessa, sillä EU2-maista muuttaneista työkäisistä liikkuvista työntekijöistä 65 prosenttia on alle 35-vuotiaita, kun taas EU15-maissa heidän osuutensa on 34 prosenttia;
- G. ottaa huomioon, että Eurostatin tuoreiden tietojen mukaan romanialaiset ja bulgarialaiset liikkuvat työntekijät eivät vaikuta merkittävästi vastaanottajamaiden palkkoihin ja työttömyysasteeseen;
- H. ottaa huomioon, että muuttoliikettä ohjaa lähinnä työvoiman kysyntä ja silloin, kun Euroopan tasolla vallitsee työvoiman tarjonnan ja kysynnän epäsuhde, siirtymäkauden esteet voivat haitata eurooppalaisten yritysten talouskehitystä ja heikentää oikeutta työskennellä ja oleskella toisen jäsenvaltion alueella;
- I. ottaa huomioon, että romanialaisten ja bulgarialaisten työntekijöiden vapaaseen liikkuvuuteen, joka heille kuuluu perusoikeutena perussopimuksissa tunnustetun yhdenvertaisen kohtelun perusteella, kohdistuu täydellisiä tai osittaisia rajoituksia; toteaa, että samaan aikaan työntekijöiden rajatylittävä liikkuvuus "palveluissa" yhä useammin korvaa työntekijöiden vapaan liikkuvuuden, mikä saattaa johtaa epäreiluun kilpailuun palkka- ja työoloilla;
- J. ottaa huomioon, että työntekijöiden vapaa liikkuvuus on sekä EU:lle että jäsenvaltioille myönteinen sosioekonominen esimerkki, sillä se tukee EU:n yhdentymistä, taloudellista kehitystä, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja henkilöiden ammatillista etenemistä, ehkäisee taluskriisin kielteisiä vaikutuksia ja tekee Euroopasta vahvemman talousmahdin, joka on valmis globaalin muutoksen haasteisiin;
- K. katsoo, että yhteiskuntiemme viimeaikaiset muutokset, joilla on reagoitu erityisesti

elinkeinoelämän muutoksiin, globalisaatioon, uusiin työnteon malleihin, väestörakenteen muuttumiseen ja liikennemuotojen kehitykseen, edellyttävät työntekijöiden entistä suurempaa liikkuvuutta;

- L. katsoo, että EU:n sisäinen liikkuvuus on äärimmäisen tärkeää sen varmistamiseksi, että kaikilla EU:n kansalaisilla on samat oikeudet ja velvollisuudet;
- M. ottaa huomioon, että komission tuoreimman tiedonannon mukaan kansallisten työmarkkinoiden häiriöt aiheutuvat monista eri tekijöistä, kuten talous- ja finanssikriisistä sekä työmarkkinoiden rakenteellisista ongelmista, eivätkä romanialaisten ja bulgarialaisten työntekijöiden saapumisesta työmarkkinoille;
- N. ottaa huomioon, että vuonna 2010 romanialaiset ja bulgarialaiset työntekijät edustivat vain yhtä prosenttia kaikista työttömistä (ikäryhmä 15–64) EU:ssa, kun kolmansien maiden kansalaisten osuus oli 4,1 prosenttia, ja että heillä ei siis selvästikään ollut mitään vaikutusta yksittäisten maiden työmarkkinakriisiin;
- O. ottaa huomioon, että Euroopan tasolla tällä hetkellä vallitsevan taloudellisen taantuman aikana liikkuvien työntekijöiden kotimaahansa lähettämällä summilla voi olla positiivinen nettovaikutus niiden maiden maksutaseeseen, joista työntekijät lähettävät rahaa;
- P. ottaa huomioon, että eräät jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet aikovansa säilyttää romanialaisia ja bulgarialaisia työntekijöitä koskevat rajoitukset vuoteen 2014 asti ja että eräät toiset jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet avaavansa työmarkkinansa kaikille EU:n työntekijöille;
- 1. katsoo, että työntekijöiden liikkuvuutta EU:ssa ei saisi koskaan pitää uhkana kansallisille työmarkkinoille;
- 2. kehottaa jäsenvaltioita luopumaan kaikista voimassa olevista siirtymäkauden toimenpiteistä, koska ei ole mitään todellista taloudellista perustetta rajoittaa romanialaisten ja bulgarialaisten oikeutta työskennellä ja asua toisen jäsenvaltion alueella; katsoo näiden esteiden haittaavan EU:n kansalaisia; kehottaa panemaan etuuskohtelulausekkeen tehokkaasti täytäntöön koko unionissa;
- 3. kehottaa neuvostoa tukemaan komission tuoreinta tiedonantoa neuvostolle bulgarialaisten ja romanialaisten työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevien siirtymäjärjestelyjen toimivuudesta (KOM(2011)0729 lopullinen) ja noudattamaan ehdotettua toimintalinjaa, kun se arvioi, ovatko siirtymäkauden esteet hyödyllinen ja tarpeellinen toimenpide;
- 4. kehottaa komissiota ehdottamaan selkeää määritelmää ilmaisulle "työmarkkinoille aiheutuu tai uhkaa aiheutua vakavia häiriöitä";
- 5. kehottaa komissiota valmistelemaan selkeät indikaattorit sekä taloudellisiin ja sosiaalisiin indikaattoreihin perustuvat nykyistä paremmat menetelmät, joita voidaan käyttää arvioitaessa, onko selkeää perustetta jatkaa osittain tai täysimääräisesti rajoituksia, joita jäsenvaltiot ovat asettaneet sillä perusteella, että romanialaiset ja bulgarialaiset työntekijät saattavat aiheuttaa häiriötä niiden kansallisilla työmarkkinoilla, sekä soveltamaan tätä menettelyä myös siinä tapauksessa, kun jäsenvaltio pyytää lupaa soveltaa suojalauseketta;

6. kehottaa komissiota tekemään mahdollisimman avoimella tavalla tunnetuksi kriteerit, joiden perusteella jäsenvaltiot voivat pitää voimassa siirtymäkauden esteet, ottaen huomioon vaikutukset, joita tällaisella päätöksellä on EU:n talouteen, sekä perusteet, jotka Euroopan unionin tuomioistuimella on hyväksynyt perusvapauksia koskevien poikkeusten suppean tulkinnan osalta;
7. katsoo, että jäsenvaltiot, jotka säilyttävät rajoitukset ilman Euroopan unionin tuomioistuimen asiasta antamien tuomioiden mukaista selkeää ja avointa työmarkkinoiden vakaviin häiriöihin liittyvää sosioekonomista perustetta, rikkovat perussopimuksia; kehottaa komissiota perussopimusten valvojana varmistamaan vapaan liikkuvuuden periaatteen noudattamisen;
8. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita päättämään rajoittavat siirtymäkaudet, jotta Romanian ja Bulgarian kansalaiset voivat nauttia perussopimuksissa tunnustetusta yhdenvertaisesta kohtelusta, ja varmistamaan näin yritysten välisen oikeudenmukaisen kilpailun ja estämään taloudellisen ja sosiaalisen polkumyynnin;
9. panee merkille, että siirtymäkauden toimenpiteet haittaavat näennäisen ammatinharjoittamisen ja laittoman työnteon torjuntaa, sillä työntekijät, joilla ei ole oikeutta osallistua vapaasti laillisille työmarkkinoille, valitsevat joskus näennäisen ammatinharjoittamisen tai laittoman työn, mikä johtaa heille kuuluvien työelämän oikeuksien loukkauksiin;
10. kehottaa EU:n 25:tä jäsenvaltiota kuulemaan työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä ennen kuin päätetään, lopetetaanko romanialaisten ja bulgarialaisten työntekijöiden vapaata liikkuvuutta kokonaan tai osittain koskevat rajoitukset vai jatketaanko niitä;
11. kehottaa jäsenvaltioita, jotka aikovat säilyttää romanialaisia ja bulgarialaisia työntekijöitä työmarkkinoilla koskevat rajoitukset, esittämään selkeällä ja avoimella tavalla täydet perustelut, joissa noudatetaan komission laatimia kriteereitä ja menetelmiä ja joiden tueksi esitetään vakuuttavia argumentteja ja numerotietoja, mukaan luettuina kaikki asian kannalta merkitykselliset sosioekonomiset indikaattorit, jotka ovat johtaneet siihen päätelmään, että maantieteellinen liikkuvuus aiheuttaa vakavia häiriöitä niiden kansallisilla työmarkkinoilla;
12. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.